

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

De Apost. erga SS. Canones potestate. 445

directivam, ex Legis Eternae influxu & concur-
su cuique legi humanae imprimi conuenitam,
atque conscientia summi quoque Principis
obligatoriam: pro abrogatione hujusmodi
prorius necessariam esse causam rationabilem,
qua respiciat Bonum Commune, evincitur
ex cit. leg. i. f. De constitut. Princip. & Can. Non
debet. De consanguin. & affinit.

DISQUISITIO III.

An non Papa duntaxat, sed etiam Episcopo-
rum jurisdictio sit immediate a
Christo?

S. I.

CAUSA, propter quam praesens disquisitio
præsenti articulo sit meritò discutienda,
referunt ab Authore tract. de libert. Eccles Gallicane lib. 8. cap. 8. n. 2. quod nempe animad-
vertisset, Illustrissimos Episcopos Parisijs
congregatos, suam in Deum jurisdictionem
referre tum maximè conatos fuisse, cum justis
Summi Pontificis decretis repugnabant, quasi
ab ea censura tibi videri vellent, autoritatem
nimurum suam non à sancta Sede, sed à Chri-
sto habentes, cui nequeat Summus Pontifex
derogare, inq. nec modum ponere, nisi certo
ordine, ac cum certis formulis, quas ipsi mer-
itorum intercessione, impediant.

Quo præsupposito, Author præcitat à n.
3. pergit hunc in modum cause præsentis statu-
num prosequi. Potestatem, inquiens, juris-
dictions absolute, ac in se consideratam, à
Christo ipso fuisse institutam, testantur hæc
Evangelij verba: *Amen dico vobis, quæcumque
adigaveritis super terram, erunt ligata & in celo:*
*& quæcumque solvetis super terram, erunt solu-
& in celo.* Matth. 16. v. 18. Quamobrem eti-
am Presbyteri ex Episcoporum commissione
confessiones audientes, dum quempiam ab-
solvunt, ex præscripta in Rituall forma, se id
authoritate Christi præstare, declarant. *Do-
minus noster Jesus Christus te absolvat, & ego au-
thoritate ipsius te absolvio ab omni vinculo excommuni-
cationis, &c.* Evidem quis potest peccata di-
mittere, nisi solus Deus? Quis nisi solus Deus
potest illorum dimittendorum facultatem
tribuere? Concilium Tridentinum Sess. 23.
de Reform. expresse declarat, quod Presbyteri
in sua ordinatione à peccatis absolvendi potestatem
accipiunt.

Sed quantum ad propagationem, seu
communicationem jurisdictionis, prout ab
Ordine distinguitur, si, ut communiter ex-
plicatur, nihil aliud sit, quam assignatio, &
subjectio subditorum, in quos exercetur à
Christo instituta regendi Populi authoritas,
non videtur posse eujusvis Episcopi jurisdictionem
ad Christum immediatè referri. Quod enim
hi, vel illi fideles ad hanc Diocesim pertine-
ant, ex institutione Divinâ non proveniunt.
Christus Ecclesiam suam in Patriarchatus
Provincias, Dioceses, aut Parochias non di-

atribuit. Facta est ergo hæc subditorum as-
signatio ab Apostolis, præsumtum à B. Petro,
vel ab ejus successoribus, quando Episcopis,
quos mittebant, certam aliquam Parochiam,
Provinciam, vel Diocesim regendam assigna-
runt, eaque assignatio ad Episcoporum sic
missorum successores transiit, ut scilicet eam
Provinciam, vel Diocesim, non aliam, sub-
ditam haberent. Quod quid aliud est, quam
jurisdictionem accipere, in eo sensu, quem
supradiximus? Hæc enim Parochiarum, vel
Provinciarum distinctione, non ad solam politi-
am externam pertinet, sed ut valeant, que
ab Episcopis constituantur, ordinaciones, aut
censuræ, & que conceduntur dispensationes,
absolutiones, & alia hujusmodi, que nulli-
us essent momenti, si ab Episcopis præstari en-
tur extra propriam Parochiam, ac erga sibi
non subditos.

Itaque dum à Summo Pontifice uniuertur
Episcopatus, confertur jurisdictione Episcopo;
quandoquidem ei subjiciuntur fideles, in quos
potest post unionem, cum anteā non posset,
munia Episcopalia exercere; cum autem di-
viduntur Episcopatus, subtrahuntur Episcopo
subditi, in quos jam non poterit, cum posset
anteā, jurisdictione uti. Sicut ergo institutis
jam Episcopatibus, Papa unione, vel divisione
jurisdictionem Episcoporum auget, vel mi-
nuit; ita dum Episcopatus primò constituitur
jurisdictionem primis Episcopis concutit.
Qui autem Episcopatum deinde adepti sunt,
vel à Romano Pontifice promoti sunt, atque
ita jurisdictionem ab eo immediate recepe-
runt: vel ab iis constituti sunt, quibus Sum-
mus Pontifex hanc concederat facultatem,
atque adeò per Summi Pontificis authorita-
tem.

Indubitatum est post Concilium Tridentinum,
posse Summum Pontificem certorum
caſuum absolusionem sibi reservare: ita ut,
si post illam reservationem Episcopi absolvire
tentarent, etiam proprios Diocesanos, nihil
efficerent: potest, facta reservatione, Episco-
po facultatem impetrari ab illis caſibus absol-
vendi. Non posset autem Summus Pontifex
in hujusmodi caſibus jurisdictionem Episco-
pis admovere, vel concedere, si eam à jure Di-
vino haberent; non posset fideles subditos,
non subditos, quantum ad caſus reservatos,
efficere, si Deus subdidisset.

Potest etiam Summus Pontifex, dum ju-
sta intercedit causa, jurisdictionem Episcopis
auferre, eos deponere; inq. in modo potest, licet
non debeat, etiam sine causa, jurisdictionem
restituere, illos in pristinum statum reponen-
do. Pender ergo illorum jurisdictione à Sum-
mo Pontifice. Ideoclicet Eucharistiam vali-
dè confiant, quantumvis justè à Pontifice
prohibiti, & quantumvis conscientes peccent;
solvare tamen, vel ligare in neutro foro pos-
sunt, justè vetante Summo Pontifice, quia sci-
licet primum est de jure Divino, secundum,
quantum ad materiam, in quam exercendum
est, à Summo Pontifice derivatum.

Nec dicas, datum esse summo Pontifici to-
tius Ecclesie curam, ita ut possit secundum
rectam

rectam rationem, & præscriptum factorum Canonum, Episcopos corrigere, sibi casus reservare, Episcopatus unire, vel dividere; hinc tamen non rectè inferri, jurisdictionem, quam Papa demit, antea dedisse: sicut enim potest judec per suam sententiam vitam auferre, quam non dederat: ita & Pontifex Episcopalem jurisdictionem, quam non communicaverit, tollere potest, in pœnam criminis. Sed maxima disparitas est. Possunt enim iudices vitam auferre tantum, non ablatam reddere, quia nec dare poterant. Papa vero, ut jam diximus, jurisdictionem tollit, & sublata reddit; quod datam ab eo fuisse, arguit.

8. Respondebis, Papam quidem posse justâ de causa Episcopos jurisdictione spoliare, non autem sine causâ; quod signum est, illam à Deo, non autem à Pontifice, saltem absolutè, pendere. Si enim Episcopus iustè deponatur, validè suâ jurisdictione uti poterit, etiam invito Summo Pontifice. Sed ex eo argumento istud tantum efficitur, Summum Pontificem non adeò liberum esse, ad tollendam jurisdictionem, ubi eam largitus est, ut ad retinendam, antequâm impunitus fuerit, quod nemini mirum videri debet; cum etiam in regimine politico judices quidem delegati revocentur ad nutum; ordinarij autem, non sine causa, ut saepe præjudicatum esse legimus in Senatus-Consultorum collectoribus, adversus Dominostemporalis; imò etiam aliquando adversus Episcopos, aut alios Superiores Ecclesiasticos.

9. Gallicani Præfules litteras, quibus Beneficia Parochialia conferunt, cù formâ conficiunt, quâ Theologorum Parisiensium opinioni, jurisdictionem Parochorum de jure Divino esse assertent, non assentiri se significant, sed potius se jurisdictionem Parochis tribuere, dum Parochiam conferunt; ejus tamen sine causa revocanda facultatem omnino non habent. Utentur enim non raro. Reponit fortassis, id ita ab Ecclesia statutum esse, ac ob defectus simili Statuti se reliquis Presbyteris Beneficium non obtinentibus libertim jurisdictionem vel negare, vel anuere, vel auferre, vel prorogare: sed si à Deo provenit, quod Episcopi jurisdictionem Parochis impertiant, quomodo ab Ecclesia coarctari potest hæc eorum facultas? Porro non minus ab Episcopo conferri videtur jurisdictione sacerdoti, dum ad vitam, quam dum ad tempus tantum conceditur, licet in primo casu difficultas revocetur.

10. Plurimum desudavit Illustrissimus Petrus de Marca lib. 1. cap. 7. & alibi in restringendis ordinationibus Metropolitanorum & Episcoporum à Romano Pontifice conferandorum intrâ Regiones suburbicarias, volens scilicet juxta Ruffini, & Interpretis Dionysio antiquioris verba, Canonem 6. Concilij Nicæni comparationem inter Patriarchas Alexandrinum & Romanum ita instituisse, ut Alexandrinus in toto suo Patriarchatu eandem obtineret potestatem, quam Romanus, non in toto Occidente, sed in solis Ecclesijs suburbicarijs, in quibus & ordinationes Episcoporum faciebat, & Congregations Synodorum; quo discrimine videatur insinuare, maiorem esse Summi Pontificis, etiam tanquam Patriarcha Occidentis, autoritatem in suburbicarijs, quam in reliquias Occidentis Ecclesias. Unde posset fortassis aliquis suspicari, Episcoporum suburbicariorum jurisdictionem à Patriarcha Romano, à quo ordinantur, pendere; non autem aliorum v. g. Gallicanorum.

Sed impossibile est, quantumcumque se n. torqueat Marca, & quamcumque amplectatur Regionum suburbicariorum acceptiōnem, cum eas detoto Occidente nolit intelligere, ut possit aliquam Imperij divisionem assignare, in qua suburbicariae regiones exat Ecclesijs omnes complectantur, quatum Episcopos Romanus Pontifex ordinabat. Res est evidens, si Regiones suburbicariae juxta magis propriam acceptiōnem intrâ centenarium ab urbe milliarium concludantur, idque fareri videtur ipse Marca num. 6. cù locis suburbicarijs etiam rotam Metropolim Romanam non comprehendendi, agnoscat. Per loca suburbicaria, inquit, Regiones illas quatuor mettevit, que aliquot civitatibus adjectis, integrum Metropolim Romanam è 69. Episcopatibus constat, constitutum. Sed quid de Ecclesijs Medolanensis & Aquilejensis dicer, & de toto Illyrico?

Vera discriminis in Episcoporum Occidentalium ordinatione rationem jam assignavimus, quod nimurum Gallia, & aliae Patriarchatū Occidentalis provinciæ ita erant Romanā remota, ut ordinandi Episcopi commode illuc accedere non posset, nec tam erant, utri Patriarcha vicina, ut usurpationis esset periculum: quare permitta est Metropolitanis Episcoporum, & Episcopis Metropolitanorum ordinatio, vel Metropolitanis invicem. Cum enim Patriarcharum jure contineantur Episcoporum ordinationes, ut probat ipse Marca eodem cap. 7. num. 1. & 1. cur Patriarcha Romanus cù facultate solus careret in maxima lui Patriarchatū parte, qui & ceteris Patriarchis dignitate Patriarchali æqualiter est, & universalis Primatu illius superior. Evidem Venerabilis Beda in his. Eccles. genti Anglorum lib. 3. cap. 29. & alibi tradit. Episcopos Anglicanos Romæ ordinari solitos: libro autem 2. cap. 18. permisum, seu renovatum ab Honorio I. Episcopis Dorovernensi & Eboracenzi ordinationem Episcopi in locum præmortui. Vice B. Petri Apostolorum Principis, inquit Honorius Epist. 6. à Beda relatâ, autoritatem tribuimus, ut, quando unum ex ipsis Divina ad se proficerit gratia vocari, is, qui superstites fuerit, alterum in locum defuncti debeat Episcopum ordinare. Causam, quam diximus, assert, quia ut ipsis concederemus, longa terrarum, marisque intervalla, qua inter nos ac vos obſistunt, ad hæc nos eodem descendere coegerunt; ut nulla possit Ecclesijs vestiarum iactura per cuiuslibet occasione obtutum pervenire.

Quid quod in alijs Patriarchatibus habenda erat etiam ratio distantie locorum, pro qui-

quibus ordinatis
nocentia. E
Antiochenum,
ter obstante, at
ordines regularis
conveniuntque in
quibus boni mode
littera data, or
fia tantum ordinis
elites, ad man
perire.

Prætereat si
tam, & plurimi
nes ad Synodum
non. Non
Episcopos ad
aliquando cut
aliam Prov
Damalo teita
bif. lib. 2. cap
Demas, vi
qui post Liberum
vita est. Cox
& Galatia, qu
ii Rome, quan
numis longum

Epule

ma

Synodum

se

erat illa: Pa

rum Decr.

Concilij Apo

plicent in

deinde Leucc

is, & Iauri

is Legati S

confitior.

Sicutur

non ita si e

tan ad Con

causa illorum

vit. Ponufex

De Apost. erga SS. Canones potestate. 447

quibus ordinandi erant Pastores, ut docet Innocentius I. Epist. 18. quæ est ad Alexandrum Antiochenum. Itaque, inquit, arbitramur, frater charissime, ut, sicut Metropolitanos auctoritate ordinas singulari, sic & ceteros non sine permisso, consientia tua finas Episcopos procreat. in quibus hunc modum recte servabis, ut longe positos, litteris datis, ordinari censeas ab his, qui nunc eos suo tantum ordinant arbitratu: vicinos autem, si estimas, ad manus impositionem tua gratia summas pervenire.

14. Præterea si juxta regulam à Marca propositam, & plurimū commendatam; qui pertinet ad Synodum, pertinet ad consecrationem. Nōnne Summi Pontifices Gallicanos Episcopos ad Concilium Romanum evocarunt, aliquando cum Italie tantum, aliquando cum aliarum Provinciarum Praefulibus? Id de S. Damaso testatur his verbis Theodoretus Eccl. bīst. lib. 2. cap. 22. Fuit autem scriptorius princeps Damasus, vir varijs virtutum generibus ornatus, qui post Liberum Praefulatum Romanæ Ecclesiæ sortitus esset. Cum hoc faciebant ergo Episcopi Italie, & Galiae, que nunc Gallia appellatur, congregati in Rome, quorum, & ipsorum nomina exponere, nimis longum arbitratus sum.

Epitola Synodica Agathonis Papa & Romanæ Synodi 125. Episcoporum, quæ fuit velut instructio Legatorum, qui missi sunt ad Synodum sextam celeb. andam, superscriptio erat illa: P̄missis &c. Agatho Episcopus servus servorum Dei, cum universis Episcopis subiacentibus Concilio Apostolico Sedis. Ei autem sublisperunt inter alios Adeodatus Episcopus Ecclesiæ Leucorum, Felix Episcopus Arelatensis, & Taurinus Diaconus Ecclesiæ Telonensis Legati Synodi per Galliarum Provincias constituta.

15. Sicut autem propter locorum distantiam, non ita si euentus vocati sunt Episcopi Galliani ad Concilium Romanum, ita eadem de causa illorum ordinationem sibi non reservavit Pontifex Romanus.

§. II.

Adversiorum argumenta referuntur, ac expenduntur, una cum conclusione super iisdem reflexiâ.

ARGUMENTUM I.
Adversiorum.

Pro Episcoporum à Christo immediate accepta jurisdictione ex sacris Litteris defumptum.

17. **E** Tenim Dominus noster Iesu Christus Apostolos misit his verbis: Euntes docete omnes gentes. Missio autem complebitur auctoritatem omnem ad ea peragenda, ad quæ quis mittitur. At quemadmodum Summus Pontifex B. Petro Apostolorum Principi succedit, ejusque potestati ad regendum Christi ovile, ita Episcopi ceteri succedunt ceteris Apostolis. Ergo quemadmodum ceteri Apostoli non à B. Petro missionem & jurisdictionem

nem, sed à Christo ipso acceperunt: ita Episcopi non à Summo Pontifice, sed à Christo accipiunt jurisdictionem.

Responsio.

Author tract. de libert. Eccles. Gallic. lib. 3. 18. Cap. 12. optimè respondet, distinguendam esse in Apostolis duplicem dignitatem; Apostolicam scilicet, ac Episcopalem. Ad primam igitur pertinebat, ut Evangelium prædicarent, & Ecclesias ubivis fundarent, atque ordinarent. Ad secundam spectabat, ut Ecclesiæ aliquam tanquam Pastores proprij, & ordinarij regerent, ibique munia Episcopalia obirent, sicut sanctus Jacobus Hierosolymitanus præfuit Ecclesia, S. Joannes Ephesinae, S. Petrus Antiochenæ, ac postmodum Romanae. Successerunt Episcopi Apostolis in dignitate Episcopali, non autem in Apostolica; quia scilicet ista non erat ordinaria, & ad successores transmittenda, sed extraordinaria, & tunc temporis necessaria, ut in omnem terram exiret sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum. Solius Petri auctoritas non solum tanquam Episcopi Romani, sed etiam tanquam Ecclesia Capitis, & Christi vicarij generalis, ad suos successores transiit, quia hoc ad Regimen Ecclesiæ, quod iplius fundator optimum, atque adeo Monarchicum statuerat, erat necessarium. Ceterum in regimine Monarchico supremus Princeps officia alijs etiam Principibus distribuit, ac jurisdictionem confert. Nec refert, si dicas, Christum esse supremum Ecclesia Principem; nam ipse quidem per se invisibiliter Ecclesiam regit, sed visibilem administrationem, qualis est gubernatio populi fidelis, ad quam requiritur jurisdictione, visibili suo interris Vicario commisit.

Objectio.

Instanti potest ex parte adversa; ut ostendatur, quod Apostolica præminentia ex solo Petro, non vero ex ceteris Apostolis transferit ad successores Episcopos. Et quia Petrus ex ipsius Apostolica auctoritate primus Antiochenam, deinde Romanam Cathedram sibi peculiariter deligebat, cur non idem pariter dicendum sit de S. Jacobo Hierosolymitanæ Ecclesiæ præfeto? & de S. Joanne Ecclesiæ Ephesinae præpolito? Et si isti Apostoli ex auctoritate Apostolica poterant sibi deligere certam Ecclesiam, quid ni de eorum successoribus Episcopis pari modo sentiantur?

Responsio.

In solo Petro auctoritatem Apostolicam fuisse ordinariam, perpetuo nempe Ecclesia statu ex Christi Domini institutione annexam, atque adeo in successores transferibilem, in ceteris autem Apostolis se habuisse permanentem legationis duntaxat personalis, atque adeo cum vita illorum expirasse, ex sacris Litteris multimodè probavimus præced. art. LII 3. 2. Dis.